

Tre generationer åkerdiken

Arkeologisk undersökning
Skepplanda 217

Västergötland
Ale kommun
Västra Götalands län

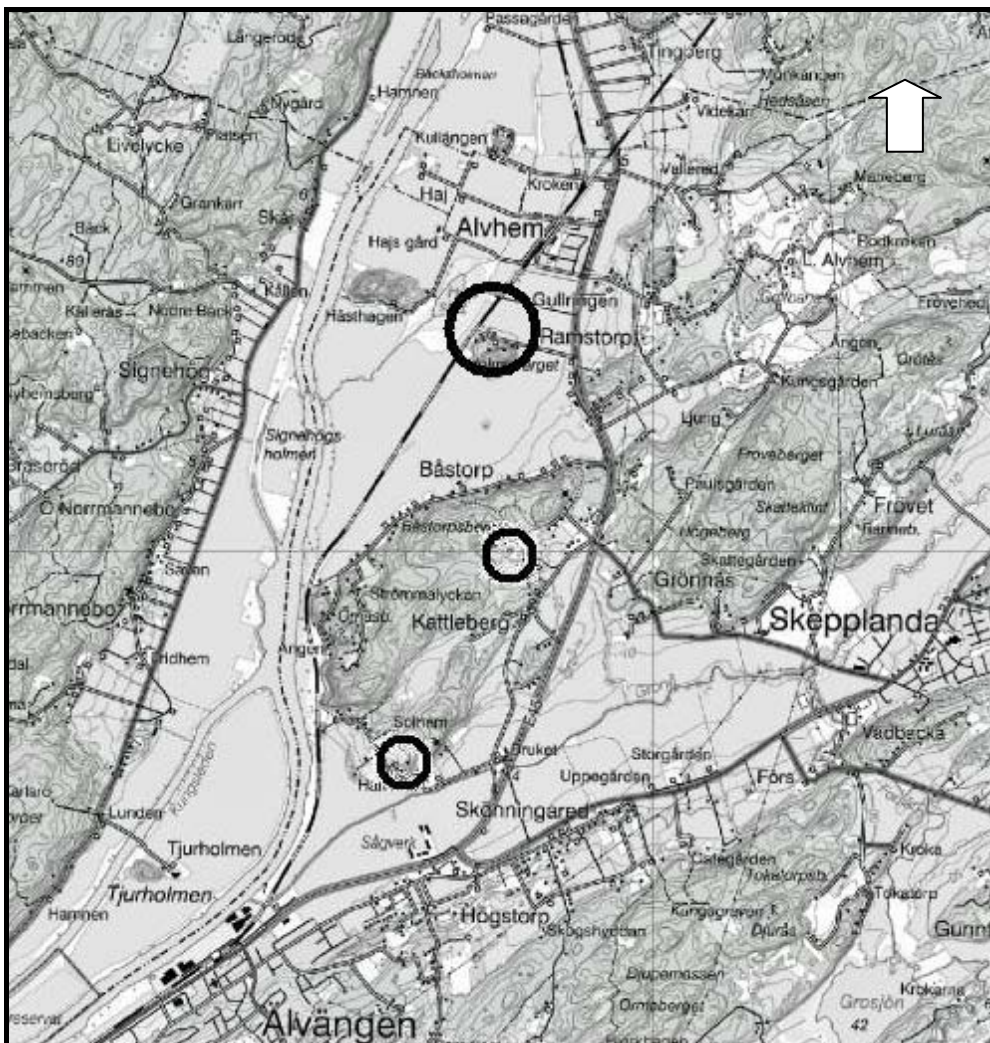
Britta Wennstedt Edvinger

Arkeologikum AB
2010-07-15

Bakgrund

I samband med projektering av Norge-Vänerbanan har Arkeologikum AB efter länsstyrelsens i Västra Götaland beslut och beställning av dåvarande Banverket genomfört tre arkeologiska undersökningar på sträckan Hede-Älvängen i Västergötland. Undersökningsobjekt i det aktuella fallet var Skeplanda 217, en anläggning som vid föregående arkeologisk utredning och förundersökning rubricerats som lämningstypen *båtlänning* med den antikvariska bedömningen *fast fornlämning* (FMIS 2008-01-31).

Figur 1. Undersökningsområden år 2009 (inringade) från N till S: Skeplanda 217, Skeplanda 230 och Skeplanda 32. Underlag: terrängkartan © Lantmäteriet, Gävle, 2009. Medgivande I 2009_00927. Skala 1:60 000.

Syfte och omfattning

Undersökningens expeditiva syfte var att frigöra det berörda markområdet för avsett ändamål, d.v.s. ny järnväg. Det vetenskapliga syftet hade formulerats med utgångspunkt i länsstyrelsens specifikationer i anbudsinfördran. Tema för undersökningen var *Älvens betydelse för områdets utveckling* med inriktning på verksamheten på älven och dess kommunikationsleder. Avsikten var att utföra en omlandsstudie baserad på historiska kartor och att placera båtlänningen Skepplanda 217 i dess arkeologiska och historiskt-administrativa kontext (Wennstedt Edvinger 2008-01-31).

Områdesbeskrivning

Undersökningsområdet ligger på gränsen mellan nuvarande åkermark och hagmark mellan Holmaberget och Hajs sjö, likaledes på gränsen mellan byarna Båstorp och Ramstorp i Skepplanda socken, Ale kommun (figur 2). Berörda fastigheter är Ramstorp 2:22 och 1:9 i N och Ö samt Båstorp 10:7 i S.

Jordarten i området är sedimentmark i form av silt och ler angränsande till hållmark. Topografin sluttar svagt mot Göta älv i V. Vegetationen i undersökningsområdet utgjordes vid undersökningstillfället av gräs i fältskiktet och enstaka tallar samt något lövträd i trädskiktet.

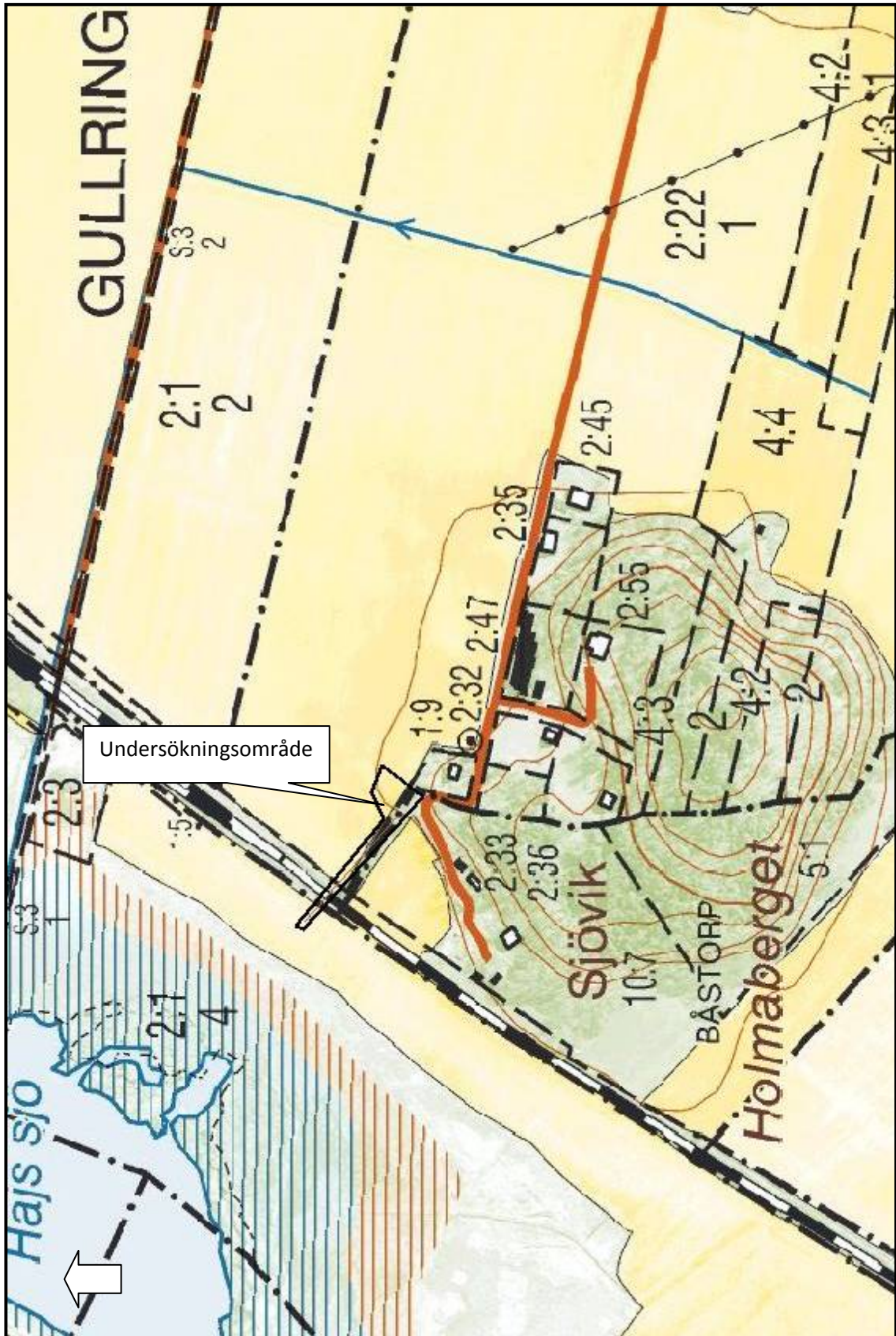
I NV övertväras undersökningsområdet av en befintlig banvall (NNÖ-SSV). En mindre färdväg leder från tomten till Ramstorp 1:9 mot NV till banvallen, ungefär i undersökningsområdets utsträckning (NV-SÖ). Ytan SV om färdvägen har tidigare använts som betesmark för får.

Tidigare antikvarisk verksamhet

Den särskilda undersökningen har föregåtts av en särskild arkeologisk utredning och en arkeologisk förundersökning (Munkenberg 2005:24 f., 2007:31 ff.). Vid utredningen ¹⁴C-daterades träkol från ytan av anläggningen Skepplanda 217 med resultatet 355±35 BP (Ua-27557) och från botten av anläggningen med resultatet 600±30 BP (Ua-28095). Den osäkerhet angående den aktuella lämningstypen vilken antytts i utredningsrapporten diskuterades inte vidare i förundersökningsrapporten. I FMIS, RAÄ:s informationssystem för fornminnen, var före denna undersökning följande uppgifter registrerade (FMIS 2009-04-01):

Båtlänning, delundersökt, ca 30 m l (den frilagda delen), ca 2,3 m br och ca 0,4 m dj. Lämningen hade en skålad profil och i fyllningen påträffades enstaka större stenar. Sträckningen var mellan Hajs sjö och höjdpartiet vid Sjövik, samt var smalast och upphörde i Ö mot Hajs sjö. Förmodlingen fortsätter den in under järnvägsspåret. Kol från fyllningen C14 daterades till 355±35 BP. Framkom vid en arkeologisk utredning av UV Väst år 2005.

Tillägg dnr 321-2847-2006: Båtlänning i form av en kilformad ränna, ca 95 m lång (NV-SO) och 3,5 m bred i SO där den är som bredast. Rännan profilgrävdes i sydöstra delen och i fyllningen hittades ett sandstensbryne, tre metallsmältor och en järnnagel. Kol för ¹⁴C-datering samlades in från botten av rännan. Ca 15 m öster om rännan observerades i ett av schakten ett 8 m stenigt och sotigt lerlager, upptill 0,1m tjockt.

Figur 2. Undersökningsområdets belägenhet. Underlag: fastighetskartan © Lantmäteriet, Gävle, 2009. Medgivande I 2009_00927. Skala 1:4 000.

Genomförande

Teknik och metod

Undersökningen genomfördes i form av avbaning med minigrävare med planeringsskopa, anläggningsundersökning för hand och profilgrävning med maskin och för hand. Avbaning av matjorden skedde skiktvis till alven. Kompletterande rensning har gjorts för hand med norgehacka, fyllhammare, gardahacka och skårslev. Anläggningsundersökning för hand skedde med skårslev.

Undersökningen inleddes med inmätning av topografi och metall-detektering. Därefter vidtog avbaning i N delen där det bedömdes finnas ett behov av anläggningsundersökning. Syftet var att tidigt under fältarbetet kunna fördela resurser utifrån frekvens och typer av anläggningar.

Med undantag av två delområden avbanades hela undersökningsområdet enligt länsstyrelsens beslut, med start i NÖ. När den nordligaste ytan var avbanad flyttades grävmaskinen till NV, närmast banvallen, där avbaningen av den förmodade båtlänningen inleddes.

Undersökningsområdet skar ett grunt åkerdike i bruk och en låg stengärdesgård på ömse sidor en mindre färdväg (stig). På N sidan var åkermark i bruk och på S sidan hagmark. På banvallens NV sida var åkermark i träda.

Skepplanda 217 avbanades i sin helhet och med omkring en meters marginal mot SV respektive NÖ (figur 2). Anläggningen bestod i plan av två parallella mörkfärgningar med en ljusare, tydligt vattenpåverkad fyllning däremellan (figur 2). Ytligt i dess längdriktning och utmed dess N sida påträffades under matjorden ett täckdike. Täckdiket bestod av småstenar i en ränna med skålformad botten, under ett tunt lerlager. Enstaka keramikrör återfanns på vissa sträckor i täckdiket. Tre schakt grävdes med maskin i syfte att undersöka lagerföljder och bottenplan. Rester av trädrötter påträffades ställvis i anläggningen.

På NV sida banvallen upptogs två sökschakt men innehållet i dem kunde bara bekräfta iakttagelserna från den SÖ sidan. Utanför undersökningsområdet enligt förundersökningsrapportens avgränsning och i dess sydligaste del, S om en rad tallar i traktgränsen mellan Ramstorp och Båstorp, drogs ett 8×3 m stort och 0,2–0,3 m dj sökschakt till alven. Sökschaktet saknade både fynd och anläggningar.

När anläggningen Skepplanda 217 var avbanad i sin helhet på banvallens Ö sida var det tydligt att dess främsta uppgift varit att leda vatten. För att få tolkningen av fältdata bekräftad gjordes därför en genomgång av äldre lantmäteriakter. En äldre karta som beskriver situationen vid enskiftet år 1826 kunde belysa den påträffade anläggningens funktion. För att synliggöra relationerna i bild ombads KULA HB upprätta ett historiskt kartöverlägg.

Dokumentation

Inmätning skedde med totalstation i ett lokalt koordinatsystem. Topografi och anläggningar har mätts in. Inmätta data har sedermera transformerats till RT90 2,5 gon V och RH00.

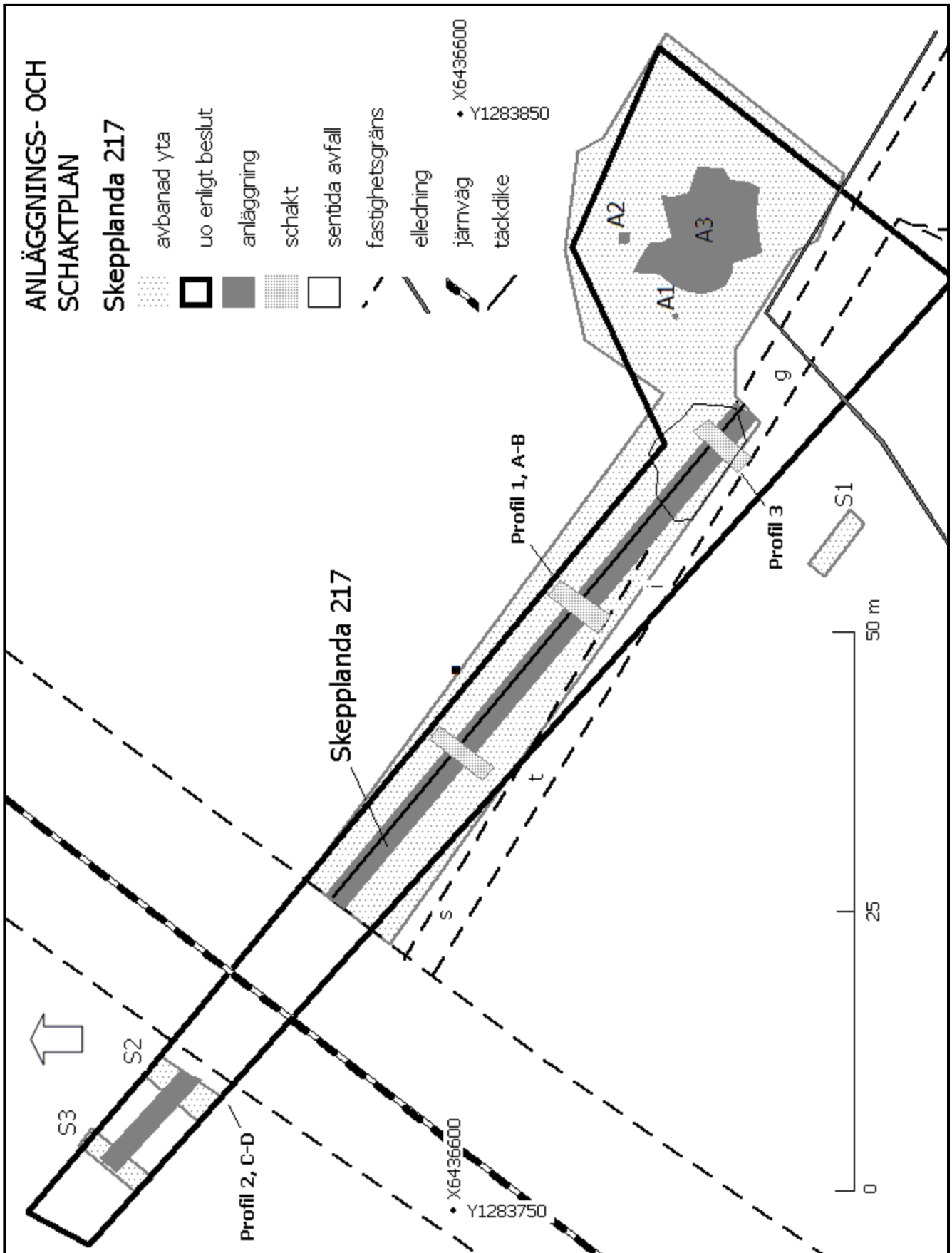
Fotografering skedde fortlöpande före och under undersökningen. Påsiktbilder är bilagda denna rapport (bilaga 2 och 4). Tre profiler genom Skepplanda 217 har dokumenterats, Profil 1 (A–B) centralt i anläggningen, Profil 2 (C–D) i sökschaktet S2 närmast järnvägen NV om banvallen och Profil 3 i anläggningens SÖ del närmast hällmarksområdet och under en sentida avfallsdump. Två profiler genom Skepplanda 217 har handritats i skala 1:20 (A–B och C–D). De återges i denna rapport (bilaga 3). Den tredje har endast fotograferats (foto AC2007-48-O-0698 och AC2007-48-O-0699). Plandokumentation skedde endast genom inmätning.

Undersökt yta

Undersökningsområdets yta enligt förundersökningsrapporten var 1 524 m². Undantagna ytor vid undersökningen utgjordes av delar av undersökningsområdets utbredning NV om banvallen – ytor utanför de två sökschakten – och, självfallet, området under banvallen (85 m²). Vidare har ett hällmarksområde i undersökningsområdets sydligaste del inte beaktats på grund av topografi och jordart (kraftigt sluttande hällmark). Undersökt volym har inte beräknats, men arean uppgår till 830 m² (tabell 1).

Tabell 1. Undersökt yta.

ID	längd m	riktning	bredd m	area m ²	djup m	lager
Avbanad yta	82	NÖ-SV	10-23	781	0,3-0,9	siltig mull (matjord), 0,2-0,4 m dj, på grå silt-ler
S1	8	NV-SÖ	3	24	0,3-0,6	siltig mull (matjord), 0,2-0,3 m dj, på gulgrå fin silt
S2	5,5	NNÖ-SSV	2	11	0,9	siltig mull (matjord), 0,2-0,3 m dj, på grå silt-ler
S3	7	NNÖ-SSV	2	14	0,4-0,5	siltig mull (matjord), 0,2-0,3 m dj, på grå silt-ler
Summa				830		

Figur 3. Anläggnings- och schaktplan. Skala 1:500.

Tillvarataget material

I fält tillvaratogs inledningsvis jordprover vilka sedermera kasserats. Stora mängder fynd framkom i en avfallshög i undersökningsområdets S del. Ett stämjärn påträffades nära banvallen. Fynden saknar antikvariskt intresse och har inte tagits tillvara.

Återställning

Enligt överenskommelse med Banverket och på markägares begäran avslutades undersökningen med noggrann återställning av undersökningsområdet och rekonstruktion av ett öppet åkerdike parallellt med den avstyckade färdvägen (foto AC2007-48-O-0709).

Resultat

Fältobservationer

I undersökningsområdets SÖ del hade man under förundersökningen iakttagit ett stenbemängt, sotigt lerlager. Vid slutundersökningen framkom ett tunt, mörkfärgat, nästan svart men inte sotigt flak av obestämbart art och karaktär samt två färgningar (A1 och A2, figur 3, bilaga 3). Vid anläggningsundersökning framgick följande: A1 hade en ljus gråbrun, homogen fyllning och tolkas som rester av ett djurbo, eftersom en viss urlakning vid vattentransport genom inrasad matjord skett. A2 hade en homogen, gråbrun fyllning och tolkas som ett sannolikt stenlyft. I flaket A3 påträffades inga fynd. Definitionsmässigt utgör lagret inte ett kulturlager. Dess ursprung förklaras sannolikt av läget nära den plats som före trekammarbrunnarnas tid härbärgerade avloppet från det närbelägna bostadshuset på Ramstorp 1:9 (muntlig uppgift från markägare). Övriga iakttagelser i alven i detta delområde utgörs av plogspår och övertäckta, grunda diken samt enstaka stenlyft.

Undersökningsområdets S del bestod av kraftigt sluttande hållmark med ett tunt växttäckte. Hållmarken avbanades inte under undersökningen då den nästan helt saknade löst jordtäckte.

Skepplanda 217 kunde genom observationer i fält och kartstudier under pågående undersökning bestämmas till art. Anläggningen utgör inte en båtlänning utan ett tidigare öppet åkerdike. Redan i plan var det tydligt att stora volymer växtmaterial förmultnat i den förmodade båtlänningen vilket syntes i plan i form av ett fint, svartbrunt lager helt utan sot- eller kolinblandning (foto AC2007-48-O-0693). Efter nedgrävning för profiler kunde en kraftig rostfärgning genom utfällning av järn avslöja att vatten växelvis transporterats i anläggningen (foto AC2007-48-O-0690). Placeringen av ett täckdike med samma sträckning visar på ett kvarstående dräneringsbehov i den aktuella åkern.

En kontroll av det historiska kartmaterialet kunde avslöja att ett åkerdike karterats här år 1826. För att undanröja alla tvivel om vad för slags anläggning som framkommit under undersökningen beställdes av KULA

HB ett historiskt kartöverlägg över undersökningsområdet. Kartöverlägget kunde bekräfta att den undersökta anläggningen utgör ett åkerdike, eftersom åkerdiket på kartan till fullo sammanfaller med anläggningens sträckning och därtill är beskrivet i handlingarna till enskiftet (figur 4).

Strax intill och överlagrande åkerdiket fanns en sentida avfallshög med otaliga exempel på allsköns sentida skrot varav en del uppenbart bränt. Indikationer på avfallshögen hade framkommit redan vid den inledande metalldetekteringen, men arten var förstås inte känd före undersökning. Avfallshögen var inte synlig ovan jord. Förundersökningens fynd torde härröra från detta område.

I undersökningsområdet påträffades sammanfattningsvis arkeologiska objekt enligt tabell 2. Flera av dem kunde avskrivas efter undersökning.

Övriga objekt i undersökningsområdet är en stengärdesgård i nuvarande fastighetsgräns, en färdväg från bostadshus till banvall och ett öppet åkerdike.

Tabell 2. Arkeologiska objekt i undersökningsområdet.

A-nr	A-typ	Beskrivning, plan	Under-sökt	Beskrivning, profil	Tolkning/ anm.
A1	Övrigt	Mörkfärgning, ljus gråbrun rund, 0,3 m diam.	50 %, hand-grävd i profil	0,1 m dj, urlakad matjordsfyllning.	Djurbo
A2	Övrigt	Mörkfärgning, närmast oval, 0,9x0,65 m (NV-SÖ).	50 %, hand-grävd i profil	0,22 m dj, matjordsfyllning.	Stenlyft
A3	Lager	Mörkfärgning, oregelbunden, 6 m diam, med enstaka stenar, 0,1-0,3 m st. Inga fynd.	ca 50 %, maskingrävd i plan	0,1 m tj.	Mörkfärgning utgör spår efter tidigare avlopp från bostadshus?
Skepp-landa 217		Mörkfärgning, 98x2-2,4 m (NV-SÖ) och 0,2-0,5 m dj under alven, bestående av en på ömse sidor i längdriktningen mörkt brunrå till brunsvart färgning, 0,5 m br, som omger en matjordsfyllning med kraftig järnutfällning, brunröd till roströd. I längdriktningen på NÖ sidan är ett lertäckt täckdike, 0,35 m br.	Avbaning 70 % samt 5 tvärgående schakt varav 3 dokumenterade	Profil 1: 0,5 m dj, närmast ytan ett gråbrunt till brunrött lager, 2 m br och 0,3 m dj i vars NÖ del är ett täckdike, 0,5 m dj, stenfyllt med 0,1- m st stenar och täckt med ett 0,05-0,1 m tj lager lera. Under dessa, från ytan (alven) i SV och mot NÖ, är ett mörkt gråbrunt lager, 0,25 m tj. Skålformad botten. Därunder opåverkad mineraljord (C-horisont), grå ler.	Åkerdike, övertäckt

Stengärdesgården är 1-3 m bred och 0,2-0,5 m hög, en- till flerskiktad, av vanligen 0,2-0,5 m stora stenar. Stenarna skall härröra från ett stenbrott för järnvägsbygget på 1870-talet. Färdvägen har motiverat en avstyckning, enligt uppgift i syfte att ge fastighetsägaren till Ramstorp 1:9, som var SJ-anställd, tillträde till järnvägen. Det öppna diket är omkring en meter brett och 0,5 m djupt och avgränsar åkermarken på NÖ sida undersökningsområdet.

Figur 4. Kartöverlägg som visar åkerdikets sträckning enligt karta upprättad vid enskifte år 1826 på underlag av 1962 års ekonomiska karta. Kartöverlägg av KULA HB. Kartor skannade av Lantmäteriet.

Tolkning

Som framgått ovan finns tre generationer åkerdiken i undersökningsområdet nära gränsen mellan byarna Båstorp och Ramstorp. De utgörs av (1) dagens, efter undersökningen rekonstruerade, grunda, öppna dike. Under detta finns (2) ett täckdike som huvudsakligen utgörs av lertäckta småstenar. Täckdiket är anlagt före ekonomiska kartans utgivning år 1962. Detta och ytterligare sex täckdiken är synliga i det ortofoto som använts som underlag vid kartutgivningen. Täckdiket ligger nedgrävt i (3) ett äldre, tidigare öppet dike men sedan någon tid övertäckt. I enskifteshandlingarna beskrivs det som *ett i*

gamla häfden upprättadt dike till Haij Sjön (Akt 91, Skepplanda socken).

Det övertäckta åkerdiket har tidigare tolkats som båtlänning men har under undersökningen visats vara ett ordinärt åkerdike. Diket är belagt på karta år 1826. Det fanns här enligt enskifteshandlingarna före enskiftets genomförande.

Åkerdiken har grävts sedan medeltiden och de järnskodda spadarnas tid. Dikning i Sverige är belagd i skrift sedan 1200-talet. Fram till 1700-talet förekom diken framför allt i östra Mellansverige. Eftersom dikesgrävning inte genererar något kol är diken svåra att datera. (Myrdal 1999:49 f.)

Vad betyder då de genomförda ¹⁴C-dateringarna av åkerdiket? Kan man dra slutsatser av de stratigrafiska förhållandena på fyndplatsen? Det äldre daterade kolprovet uppges utgöras av kol från det svarta lagret i botten av rännan (Munkenberg 2007:33). Träkolet överlagrar med andra ord dikesbotten.

Stratigrafin i ett dike är emellertid inte tillförlitlig. Öppna diken växer snabbt igen och behöver med jämna mellanrum grävas om. Diken och andra nedgrävningar tenderar att ackumulera material både med och utan human påverkan. I samband med att en nedgrävning förlorar sin ursprungliga funktion är det vanligt att den – som i det aktuella fallet – används i sophanteringen. Närmare dokumentation av provtagningsplatsen skulle möjligen ytterligare kunna belysa de radiometriska dateringarnas eventuella betydelse, men eftersom man kan förutsätta omfattande och återkommande omflyttning av jordmassor i och nära diket, både vid grävning, rensning, jordbruk och järnvägsbygge, går det inte att belägga samband mellan kolproven och den ursprungliga dikesgrävningen. Det kan därför bara styrkas att diket tillkommit före enskiftet år 1826. Ett likadant men fortfarande öppet dike i traktgräns finns i gränsen mellan Ramstorp och Gullringen, 250 meter N om Skepplanda 217. Öppna diken utgör odlingshinder i modernt jordbruk, varför de som regel har ersatts med täckdiken.

Utvärdering

Eftersom den undersökta anläggningen visade sig inte utgöra påstådd lämningstyp har praktiskt taget inga av undersökningsplanens mål utöver det tekniska genomförandet uppfyllts. Analyserna har ställts in. Frågeställningen kring älvens betydelse står likaledes obesvarad. Undersökningsplanens genomförandeplan i fält och dokumentationsinsatser är däremot med enstaka smärre undantag uppfyllda. Rapporteringen har begränsats till tekniska aspekter på undersökningen.

Inställda projektaktiviteter motiveras med att det bedömdes angeläget att minimera kostnaderna för undersökningen. Åkerdiken utgör med gällande praxis för kulturmiljövården inte fast fornlämning (Blomqvist 2007:12, RAÄ 2002). Frekvensen av övergivna åkerdiken är mycket hög. Det vetenskapliga värdet är lågt. Något kulturhistoriskt intresse har därför inte det aktuella åkerdiket Skepplanda 217.

Referenser

Blomqvist, Malin, 2007. Informationssystemet för fornminnen – lista med lämningstyper och antikvarisk praxis. (Riksantikvarieämbetet. Kunskapsavdelningen.) Stockholm.

FMIS – Riksantikvarieämbetets informationssystem för fornminnen. www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html, 2009-04-01.

Munkenberg, Betty-Ann, med bidrag av Viktor Svedberg och Bengt Nordqvist, 2005. *Arkeologisk utredning. Norge/Vänerbanan, delen Hede-Älvängen, Västergötland, S:t Peder och Skepplanda socknar*. (Riksantikvarieämbetet UV Väst, rapport 2005:19.)

Munkenberg, Betty-Ann, med bidrag av Simon Rudh, 2007. Arkeologisk förundersökning. Förhistoriska boplatser och marina lämningar utmed *Norge/Vänerbanan, Västergötland, Skepplanda socken, fornlämningarna 32, 183, 217, 218, 228, 230 och 232*. (Riksantikvarieämbetet UV Väst, rapport 2007:12.)

Myrdal, Janken, 1999. *Jordbruket under feodalismen 1000–1700*. (Det svenska jordbrukets historia.) Stockholm.

RAÄ dnr 320-3874-2002. *Antikvarisk bedömning vid registrering i riksantikvarieämbetets fornminnesregister*. (Riksantikvarieämbetet. Kunskapsavdelningen.) Stockholm.

Äldre kartor

Rikets allmänna kartverks arkiv

Ekonomisk karta	Bladnamn	Lödöse
	Årtal	1962
	Rak-id	J133-7b7g65

Lantmäterimyndigheternas arkiv

Aktbeteckning	15-sku-91
Län	Älvsborgs län
Kommun	Ale
Datum	1826-05-24
Åtgärd	Enskifte

Bilaga 1. Administrativa och tekniska uppgifter

Uppdrag

Arkeologisk undersökning av båtlänning, Skepplanda 217, Skepplanda socken, Västergötland, Ale kommun, Västra Götalands län

Diarie- och projektnummer

Länsstyrelsens dnr 431-28345-2006

Arkeologikum projektnr P2007:48-3 O Skepplanda 217

Beställare

Banverket, Investeringsdivisionen, Box 1014, 405 21 Göteborg

Utförare

Arkeologikum i Skandinavien AB, Box 1, 834 21 Brunflo

Projektpersonal: Britta Wennstedt Edvinger (pl, ra), Kjell Edvinger, Svante Norr

Underkonsult: Catharina Mascher, KULA HB, Varberg

Grävmaskin: Tarmo Nyman, TK Timberhouse AB, Hamneda

Projekttid

Fältarbete 2009-04-13—2009-04-17, 74 h

Maskintid: 32 h inkl. återställning

Belägenhet

Län: Västra Götalands län

Landskap: Västergötland

Kommuner: Ale

Socken: Skepplanda

Trakter: Båstorp och Ramstorp

Ek. kartblad: 7B Göteborg 7g Lödöse

Undersökningsområde

Yta: 1 524 + 24 (S1) m² varav undersökt 830 m²

Undantagna ytor: banvall, hållmark

SV-koordinat: X6436554 Y1283756

Kartreferens

RT90 2,5 gon V 0:-15, RH00

Kartering

Programvara: ArcView 3.2. (ESRI)

Fynd och prover

Inga fynd har tillvaratagits. Insamlade jordprover har kasserats.

Arkivmaterial

Tre handritningar har upprättats. De är återgivna renritade i denna rapport (bilaga 3). Originalritningarna och mätdata har kasserats.

Fotografier

Digitala fotografier (bilaga 2 och 4) är samtliga återgivna i denna rapport och förvaras vid ATA, Antikvarisk-topografiska arkivet i Stockholm.

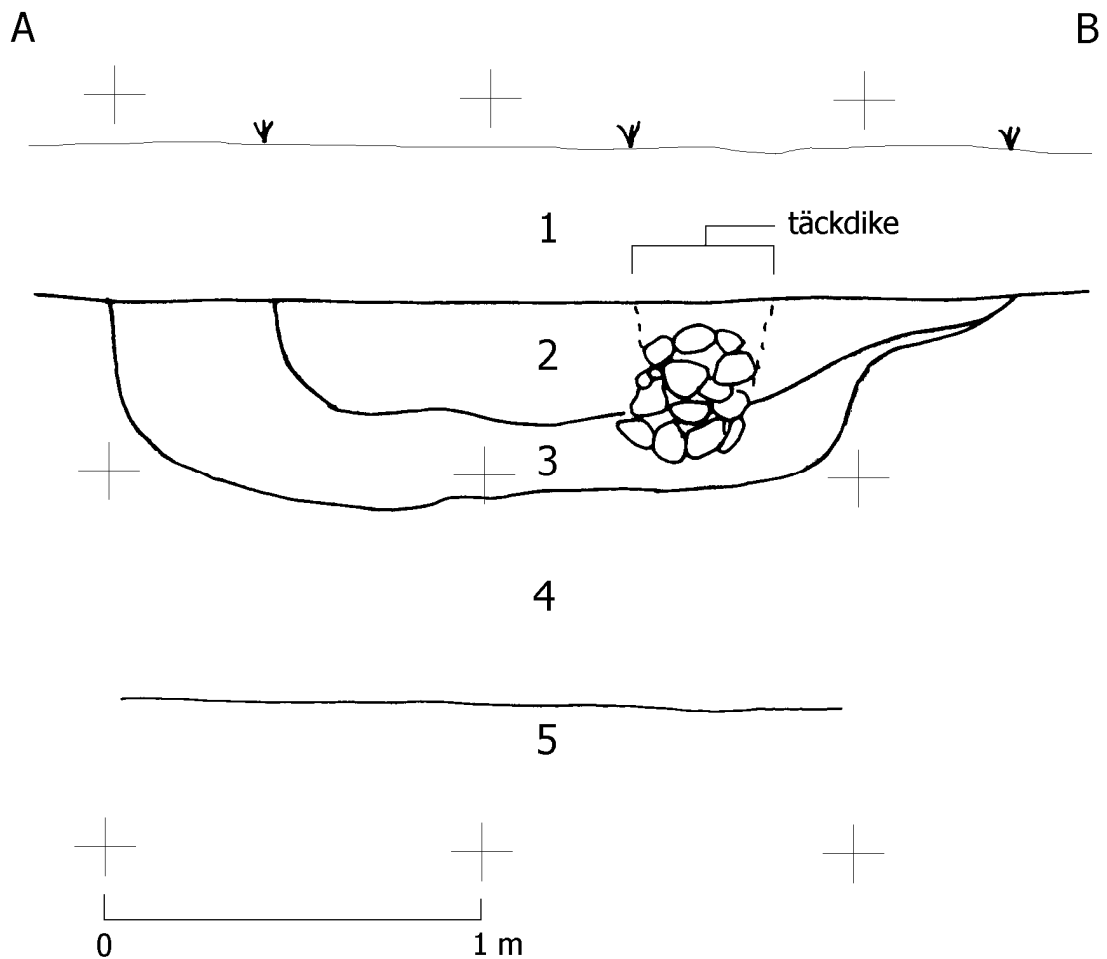
Bilaga 2. Fotoförteckning

ID	bildnr	motiv	riktn mot	fotograf	datum
AC2007-48-O	0670	Översikt, uo SÖ om jvg	SSV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-13
AC2007-48-O	0671	Översikt, uo SÖ om jvg	SSV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-13
AC2007-48-O	0672	Översikt, uo NV om jvg	V	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-13
AC2007-48-O	0673	Översikt, uo SÖ om jvg	SÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-13
AC2007-48-O	0674	Översikt, uo SÖ om jvg	SÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-13
AC2007-48-O	0675	Översikt, uo SÖ om jvg	Ö	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-13
AC2007-48-O	0676	Översikt, uo NV om jvg	N	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-13
AC2007-48-O	0677	Gammal eka NV om jvg	VSV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-13
AC2007-48-O	0678	Gammal eka NV om jvg	NÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-13
AC2007-48-O	0679	Översikt, uo	SÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-13
AC2007-48-O	0680	Avbaning påbörjad i SÖ uo	SV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-14
AC2007-48-O	0681	Arbetsbild, Tarmo Nyman, Svante Norr och Kjell Edvinger	NÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-14
AC2007-48-O	0682	Arbetsbild, Svante Norr, Kjell Edvinger och i bakgrunden markägaren	NÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-14
AC2007-48-O	0683	Arbetsbild, avbaning av Skepplanda 217	SÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-14
AC2007-48-O	0684	Arbetsbild, avbaning av Skepplanda 217	SÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-14
AC2007-48-O	0685	Påbörjad profilgrävning (profil 1) i Skepplanda 217	NNV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0686	Fynd av trä i Skepplanda 217:s fyllning och Kjell Edvinger	NNV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0687	Profilgrävning i Skepplanda 217: mörkfärgat bottenplan	SÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0688	Profilgrävning i Skepplanda 217: vänstra delen frilagd	NNV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0689	Profil 1 i Skepplanda 217	NV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0690	Profil 1 i Skepplanda 217	NV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0691	Översikt, Skepplanda 217 mot profil 1	NNV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0692	Arbetsbild, Tarmo Nyman, Joel Edvinger, Carl Jacob Edvinger, Britta Wennstedt Edvinger och Svante Norr	NÖ	Kjell Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0693	Skepplanda 217:s väldefinierade ytterbegränsning i SÖ delen	SÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0694	Lertäckt täckdike i Skepplanda 217	SÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0695	Fyndtomt sökschakt längst mot S (S1)	SÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0696	Hela Skepplanda 217 SÖ om järnvägen avbanad	NV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0697	Hela Skepplanda 217 SÖ om järnvägen avbanad	NV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-15
AC2007-48-O	0698	Profil 3	NV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16

AC2007-48-O	0699	Profil 3	SV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16
AC2007-48-O	0700	Arbetsbild, avbaning NV om järnväg	N	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16
AC2007-48-O	0701	NÖ yta med A1-A3	NÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16
AC2007-48-O	0702	Plogspår och äldre dike i alven i NV yta	N	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16
AC2007-48-O	0703	Tre generationer diken	V	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16
AC2007-48-O	0704	Profil 2 i S2	ÖNÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16
AC2007-48-O	0705	Profil 2 i S2	ÖNÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16
AC2007-48-O	0706	Tvärgående schakt i åkerdike	NNV	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16
AC2007-48-O	0707	Tvärgående schakt i åkerdike	Ö	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16
AC2007-48-O	0708	Arbetsbild, återställning	N	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-16
AC2007-48-O	0719	Efter återställning, mindre åkerdike i ytan rekonstruerat	SÖ	Britta Wennstedt Edvinger	2009-04-17

Bilaga 3. Ritningar

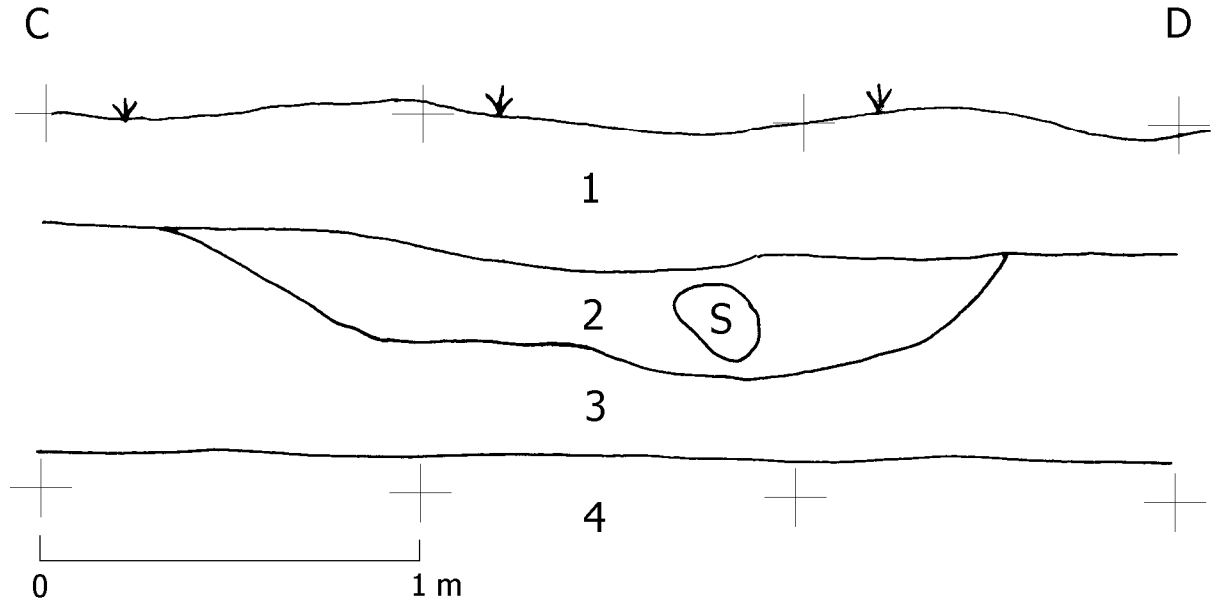
Skepplanda 217 Profil 1, A-B

Profil mot NV
Skala 1:20

Lager 1 Matjord, avbanad, 2 Brunrå siltig ler med kraftig järnutfällning, 3 Mörkt gråbrun ler 4 Grå ler (C-horisont), 5 Ej grävt

Skepplanda 217
Profil 2, C-D

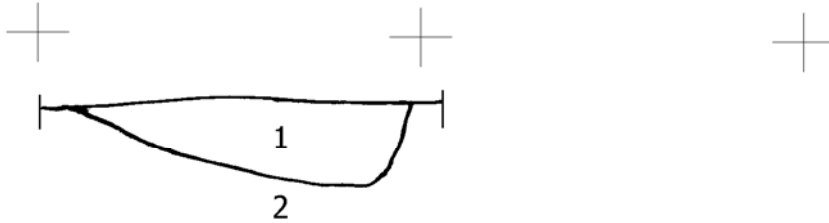

Profil mot SÖ
Skala 1:20

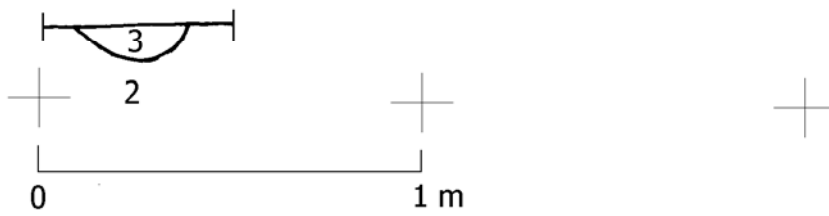
Lager 1 Matjord, heterogen, 2 Mörkt gråbrun ler, 3 Grå ler (C-horisont), 4 Ej grävt, S Sten

Skepplanda 217

A2 Stenlyft

A1 Djurbo

Skala 1:20

Lager 1 Gråbrun, homogen matjordsfyllning, 2 Grågul silt, 3 Ljust gråbrun, homogen, urlakad fyllning

Bilaga 4. Påsiktssbilder

AC2007-48-O-0670

AC2007-48-O-0674

AC2007-48-O-0671

AC2007-48-O-0675

AC2007-48-O-0672

AC2007-48-O-0676

AC2007-48-O-0673

AC2007-48-O-0677

AC2007-48-O-0678

AC2007-48-O-0682

AC2007-48-O-0679

AC2007-48-O-0683

AC2007-48-O-0680

AC2007-48-O-0684

AC2007-48-O-0681

AC2007-48-O-0685

AC2007-48-O-0686

AC2007-48-O-0690

AC2007-48-O-0687

AC2007-48-O-0691

AC2007-48-O-0788

AC2007-48-O-0692

AC2007-48-O-0689

AC2007-48-O-0693

AC2007-48-O-0694

AC2007-48-O-0698

AC2007-48-O-0695

AC2007-48-O-0699

AC2007-48-O-0696

AC2007-48-O-0700

AC2007-48-O-0697

AC2007-48-O-0701

AC2007-48-O-0702

AC2007-48-O-0706

AC2007-48-O-0703

AC2007-48-O-0707

AC2007-48-O-0704

AC2007-48-O-0708

AC2007-48-O-0705

AC2007-48-O-0709

Arkeologikum AB
PMAC2007:48 O

Arkeologikum AB
www.arkeologikum.se

PMAC2007:48-3 O